

Hrvatskoj vojsci vraćen je sjaj kakav je imala u Domovinskom ratu devedesetih

“Svaki budući kadet prisegu domovini položiti će na kninskoj tvrđavi, a na kraju školovanja pokloniti će se žrtvi Vukovara i primiti diplomu u tom herojskom gradu”

razgovarao Jan Ivanjek

Hrvatska vojska danas je navršila 28 godina, a obilježavanje rođendana institucije u koju građani imaju najviše povjerenja trajalo je cijeli protekli vikend. Vojarne diljem zemlje otvorile su vrata i omogućile narodu uvid u život i opremu hrvatskih vojnika. Glavni su događaji održani u Zagrebu: ceremonija velike smjene straže na Markovu trgu koja je obnovljena 2017., taktičko-tehnički zbor na zagrebačkom Jarunu koji je bio otvoren cijeli vikend, te vrhunac svečanosti - pokazna vježba “Jarun 19”.

Uz izuzetno atraktivan program, koji je uključivao i prikaz združene amfibijske operacije, posebno treba spomenuti predstavljanje bespilotnih letjelica Orbiter-3b koje su, zajedno s manjim taktičkim dronovima multitorima, korištene na pokaznoj vježbi za nadzor prostora, a slike s njihovih kamera prikazivane su na dva ekrana u realnom vremenu, što simbolizira snažan razvoj sposobnosti izviđanja, nadzora i kontrole bojnog prostora.

U povodu ove godišnjice razgovarali smo s potpredsjednikom Vlade i ministrom obrane Damirom Krstičevićem koji od početka svog mandata intenzivno radi na revitalizaciji HV-a i obnovi njegovih tradicija. Pomaci uočljivi u našoj vojsci značajni su, no potpuna obnova HV-a i kontinuirani razvoj, kako onaj u konvencionalnim vojnim zadaćama tako i u kontekstu šireg sustava domovinske sigurnosti, traže mnogo truda.

■ HV obilježava 28 godina osnivanja. Kako ga vi vidite danas u od-

Među strateškim ciljevima su Središte za razvoj voda “Marko Babić” u Udbini i Zapovjedništvo za kibernetički prostor

nosu na početke?

- Prije svega, upućujem čestitke svim pripadnicima i pripadnicama HV-a za 28. obljetnicu i želim zahvaliti na svemu što čine za našu domovinu. HV, stvoren u Domovinskom ratu, danas je respektabilna vojna snaga, koju cijene naši građani, saveznici i partneri. Zahvaljujući mladim naraštajima koji energijom, motiviranošću i predanim radom grade obrambeni sustav, HV ima perspektivu i svijetlu budućnost.

■ Prošli su gotovo tri godine vašeg mandata, koja biste postignuća posebno istaknuli?

- Kad sam preuzeo Ministarstvo, nisam bio zadovoljan postojećim stanjem. Vojsci koja je oslobodila Hrvatsku oduzet je pobjednički duh, a vojnicima dostojanstvo. Sustavnim radom od samog početka

mandata možemo reći da smo obnovili HV i vratili mu sjaj kakav je imao u Domovinskom ratu.

Povećali smo obrambeni proračun, sustavno radimo na poboljšanju uvjeta za naše pripadnike, ulažemo u modernizaciju i jačanje sposobnosti. Vojniku kojemu su bila oduzeta materijalna prava vratili smo naknade za stražu, dežurstvo i rad na terenu, poboljšali uvjete života i rada u vojarnama, obnovili smještajne kapacitete, a od 1. lipnja idemo s dodatnim povećanjem navedenih triju naknada.

U skladu s novim sigurnosnim izazovima, promijenili smo operativni raspored postrojbi HV-a i razmjestili vojsku u gradove. Hrvatski vojnik je ponovno u Sinju, herojskom gradu Vukovaru, Pločama, Varaždinu, a od ove jeseni i u Puli.

Omogućili smo sigurnost zaposle-

DESET GODINA ČLANSTVA U SAVEZU

Zahvaljujući HV-u i članstvu u NATO-u, sigurna smo zemlja

■ Hrvatska ove godine obilježava deset godina članstva u NATO-u. Što nam je članstvo sve donijelo?

- Ulaskom u NATO Hrvatska je postala dio najjačeg vojno-političkog saveza u povijesti čovječanstva, saveza jednakih, utemeljenog na zajedničkim vrijednostima. Dobili smo priliku ravnopravno s ostalim članicama raspravljati o ključnim globalnim pitanjima. Osnažili smo svoj međunarodni položaj na sigurnosnoj, političkoj, gospodarskoj i geopolitičkoj razini. Taj je strateški cilj još početkom 90-ih godina odredio naš prvi predsjednik dr. Franjo Tuđman.

Kad se sjetimo naše prošlosti i svih nedaća koje smo proživjeli 90-ih, članstvo u NATO-u još je vrednije. Prije 28 godina bili smo korisnici međunarodne pomoći, a sada tu pomoć pružamo drugima. Ponosan sam što Hrvatska kao članica

NATO-a zajedno s našim saveznicima doprinosi globalnoj sigurnosti i miru u svijetu. To je golemo postignuće! Zato želim zahvaliti svim hrvatskim braniteljima jer bez njihovih žrtve danas zasigurno ne bismo bili članica NATO-a. Hrvatska je danas sigurna i stabilna zemlja, a to možemo zahvaliti HV-u i članstvu u NATO-u.

■ Ovaj su tjedan u Hrvatskoj prisutne vojne postrojbe više savezničkih i partnerskih zemalja koje sudjeluju u vježbi “Immediate Response”. Što HV pokazuje na toj vježbi?

- Važno je istaknuti da smo zadržali kontinuitet uvježbavanja, što nije lako. Provodimo sve složenije i veće vježbe. Prošli je godine to bio “Velebit”, najveća mirnodopska vježba HV-a, gdje je naglasak bio na združenom intergranskom djelovanju. Danas je to vježba “Immediate

Ponosan sam što je ova Vlada uspjela vratiti Perešinov MiG. I vojna i obrambena diplomacija su radile na tome

nja za vojnike i tako nakon isteka prvog ugovora za vojnike na određeno vrijeme omogućili potpisivanje drugog ugovora za vojnike na neodređeno vrijeme.

Značajno smo povećali naknadu za dragovoljne ročnike. Na početku mandata bila je 1190 kuna, a sada iznosi 3000 kuna, što je ujedno najveći iznos od uvođenja modela dragovoljnog vojnog osposobljavanja.

■ Koji su za vas najznačajniji projekti i planovi u nadolazećem razdoblju?

- Postavili smo tri strateška cilja:

“Velebit”, najveća mirnodopska vježba, održan je prošle godine

Response”, gdje je naglasak na interoperabilnosti s vojskama iz naših savezničkih i partnerskih zemalja. Ovakve vježbe su važne zbog uspooredbe s drugim vojskama. Vidimo gdje smo u odnosu na druge vojske i na čemu još trebamo raditi kako bismo bili još snažniji i spremniji. Razmjenjujemo iskustva, učimo od drugih, a naši vojnici i sudjelovanjem u međunarodnim misijama diljem svijeta prenose drugima svoje znanje stečeno u Domovinskom ratu. Na taj način jačamo naše sposobnosti i na ovom modelu uvježbavanja ćemo inzistirati i ubuduće. ■

ustrojavanje novog Središta za razvoj voda “Marko Babić” u Udbini, Zapovjedništva za kibernetički prostor i uspostavu Središta za besposadne zrakoplovne sustave sa sjedištem u Puli.

Prema uzoru na Šepurine iz Domovinskog rata, ustrojavamo Središte za razvoj voda “Marko Babić”, koje će biti smješteno u Udbini. Novo središte nastaje na tradiciji i duhu obuke vođa koju smo provodili tijekom Domovinskog rata.

Cilj nam je razvijati i jačati sposobnosti dočasnika i časnika HV-a, unaprijediti vođenje i zapovijedanje te stvoriti visokomotivirane, obučene i kompetentne vođe te in- strukture na početnim dočasničkim i časničkim dužnostima u sklopu daljnjeg razvoja i potreba HV-a.

Završna hodnja polaznika održat će se od Udbine do Knina u dužini od oko 100 kilometara, a svečana promocija prvog naraštaja polaznika bit će ove jeseni na kninskoj tvrđavi, simbolu pobjede u Domovinskom ratu.

Drugo vrlo važno zapovjedništvo koje ustrojavamo je Zapovjedništvo za kibernetički prostor. To je sposobnost koja je kao ključna prepoznata i na razini NATO-a. Vrlo je važno da razvijamo i integriramo sposobnosti zaštite i obrane u kibernetičkom prostoru.

Realizirat ćemo i povratak postrojbe HV-a u Pulu, gdje će biti smješteno novo Zapovjedništvo Središta za besposadne zrakoplovne sustave. Ustrojavanjem tog Središta Hrvatska ponovno, nakon Domovinskog rata, dobiva sposobnost besposadnog izviđanja iz zraka. Novi besposadni sustav ima širok spektar primjene u Sustavu domovinske sigurnosti, učinkovit je u ranom otkrivanju požara uz mogućnost uočavanja detalja iz velikih udaljenosti, nadzoru plovnih i cestovnih putova, u procesima potpore tijekom kriznih situacija, kao i nadzora državne granice.

Za 2020. planiramo razmjestiti

ružanih snaga Republike Hrvatske:

U IGRI SAD I ŠVEDSKA

“Puno smo naučili na prošlom natječaju za borbene avione”

■ Proces nabave novih borbena aviona ovaj se put odvija daleko od očiju javnosti, što je u skladu s praksom u većini zemalja. Smatrate li da novi pristup olakšava i ubrzava postupak?

- Na prethodno provedenom međunarodnom natječaju dobili smo puno informacija. Proces je bio iznimno transparentan za sve države koje su sudjelovale na njemu.

Razgovaramo sa zainteresiranim stranama, sa Sjedinjenim Američkim Državama i Švedskom, i želimo izabrati najbolju opciju za Hrvatsku. Hrvatskoj je potrebno borbeno zrakoplovstvo, s borbenim zrakoplovstvom jači su država i vojska, i to je stav Vlade koja je odlučna riješiti to važno pitanje. J

cijelu Inženjersku bojnu u Vukovar. Grad heroj je gravitacijsko središte ove države i HV-a, stoga sam iznimno ponosan što smo u mandatu ove Vlade otvorili vojarnu i vratili pobjednički HV u Vukovar.

■ Što za Hrvatsku znači uspostava Multinacionalnog središta za obuku helikopterskih posada za specijalne operacije u Zemunik?

- To je velik uspjeh za Hrvatsku i HV. Tim činom je HV prepoznat kao vjerodostojan saveznik i partner. To je prvo takvo međunarodno središte NATO-a u Hrvatskoj. Kao dio najmoćnijeg saveza u povijesti čovječanstva, svjesni smo da ni jedna saveznica ne može sama rješavati buduće izazove. Stoga je danas važno udruživati i dijeliti resurse, zajedno se obučavati i uvježbavati. Upravo je to i cilj novog Multinacionalnog središta.

U rad Središta bit će uključeni helikopterski timovi iz Mađarske, Slovenije i Bugarske, a vjerujem da će se pridružiti i druge članice NATO-a. Središte će biti namijenjeno za obuku timova specijaliziranih za prijevoz specijalnih zračnih snaga u iznimno zahtjevnim misijama.

U kontekstu uspostave Multinacionalnog središta važno je istaknuti da HV opremamo i potpuno novim helikopterima Black Hawk, čime unapređujemo sposobnosti Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i specijalnih snaga. Imamo sjajne pilote helikoptera i uvjeren sam da će Zemunik vrlo brzo postati prvi centar izvrsnosti NATO-a u Hrvatskoj za obuku helikopterskih posada.

■ Nakon 28 godina vratili ste Perešinov MiG-21 u Hrvatsku. Kako ste to uspjeli s obzirom na to da to dosad nikome drugom nije pošlo

Vratit ćemo postrojbe HV-a u Pulu gdje će biti novo Zapovjedništvo Središta za besposadne zrakoplovne sustave

za rukom?

- Iznimno mi je drago i ponosan sam što je ova Vlada to uspjela. U protekle 2,5 godine intenzivno smo radili na povratku aviona. I vojna i obrambena diplomacija su radile na tome vrlo tiho i sustavno na svim razinama. S austrijskim kolegom ministrom imao sam službene sastanke i u Zagrebu i u Beču prilikom uzvratnih bilateralnih posjeta i razgovarali smo o tome. Sada, nakon 28 godina, avion je u svojoj domovini, a u čast Rudiju izložili smo ga ispred Ministarstva, gdje ga je do danas vidjelo više od 50 tisuća građana i turista. Njegov je MiG jedan od simbola borbe hrvatskog naroda za samostalnost, a njegov povratak u Hrvatsku ima za našu državu nemjerljivu vrijednost. Snažna poruka Perešina, koji se usudio reći da je Hrvat i da ne može i neće pucati na svoj narod, trajno će ostati zabilježena. To je trajna uspomena na junaka Domovinskog rata, pilota Rudolfa Perešina koji je svojim herojskim činom zadivio Hrvatsku i svijet, te ujedno snažna poruka mladim naraštajima pilota kako se treba boriti za domovinu.

■ U zadnje vrijeme HV slavi brojne obljetnice među narodom. Kako komentirate stav da je to militarizacija društva?

- HV je stvoren u Domovinskom ratu i on je dio naroda, kako 90-ih godina tako i sada. Zato smo ove godine napravili zaokret u obilježavanju godišnjica postrojbi. Išli smo iz vojarni na trgove među svoj narod kako bismo dodatno osnažili vezu vojske i naroda stvorenu u Domovinskom ratu.

Građani su to prepoznali, o čemu svjedoči posjećenost tih proslava. Tisuće građana posjetile su taktičko-tehničke zborove u Vinkovcima i Sinju, deseci tisuća građana bili su na splitskoj Rivi. Vidjeli ste i mnoštvo građana ovaj vikend na Jarunu u povodu proslave Dana HV-a i Hrvatske kopnene vojske.

■ Pred nama je nova protupožarna sezona, a nedavno su u Divuljama prezentirane novosti u protupožarnoj borbi. Jesmo li spremni za ovogodišnju sezonu?

- Provedbom vježbe “Sigurnost” prošli tjedan u Divuljama pokazali smo Sustav domovinske sigurnosti, koji je brend ove Vlade, na djelu. A to je sustav koji počiva na Partnerstvu za sigurnost, odnosno na zajedništvu, združenom djelovanju i sinergiji svih sastavnica Sustava, lokalne zajednice i građana! Vježba je pokazala združeno djelovanje vatrogasaca, HV-a, policije, Hrvatske gorske službe spašavanja i drugih sastavnica Sustava. Koordinacija je bolja i reagiramo brže.

Na tome nismo stali, nego i ove godine imamo poboljšanja. Europskim novcem dobili smo nove besposadne zrakoplovne sustave. Bit ćemo ojačani i transportnim helikopterima Mi-171Sh, čiji je remont osigurala upravo ova Vlada.

Ova je Vlada uložila znatna sredstva u vatrogasnu opremu i nastaviti ćemo s opremanjem, pogotovo uz pomoć fondova EU.

Spremni smo za predstojeću protupožarnu sezonu i uvjeren sam da ćemo koordiniranim zajedničkim djelovanjem biti uspješni kako bismo zaštitili naše građane i materijalnu imovinu.

■ Kako teku pripreme za transformaciju Hrvatskog vojnog učilišta u sveučilišnu zajednicu?

- Transformacija Hrvatskog vojnog učilišta jedan je od naših prioriteta. Znanje je moć i samo konstantnim ulaganjem u obrazovanje možemo odgovoriti na današnje sigurnosne izazove.

Imamo izvrsnu suradnju s akademskom zajednicom. U suradnji sa zagrebačkim Sveučilištem ustrojili smo vojne sveučilišne studijske programe “Vojno vođenje i upravljanje” i “Vojno inženjerstvo” te studij aeronautike za kadete - vojne pilote.

U suradnji sa Sveučilištem u Splitu od prošle akademske godine pokrenuli smo novi petogodišnji studij vojnog pomorstva za pomorske časnike. Osnivanjem vojnopomorskog studija zaokružili smo izobrazbu časnika za sve tri grane HV-a.

Pred nama je promocija polaznika vojnih škola koju smo u mandatu ove Vlade vratili u herojski Vukovar. Svečanu prisegu kadeta ove godine imat ćemo na kninskoj tvrđavi, pa ćemo na taj način i simbolički povezati ta dva herojska

Unapređujemo obrazovni sustav, 2020. početak ćemo ustrojivati Sveučilište obrane i sigurnosti “Dr. Franjo Tuđman”

grada. Svaki budući kadet će prisegu domovini položiti na kninskoj tvrđavi, a na kraju školovanja poklonit će se žrtvi Vukovara i primiti diplomu u tom herojskom gradu.

Nastavljamo s unapređivanjem obrazovnog sustava te ćemo 2020. godine početi s ustrojavanjem Sveučilišta obrane i sigurnosti “Dr. Franjo Tuđman”. Proces transformacije trajat će nekoliko godina, a buduće sveučilište bit će stup izobrazbe i znanstvenog rada za potrebe obrane i sustava domovinske sigurnosti, što je značajno radi daljnjeg razvoja vojne znanosti. Nastavit ćemo suradnju s akademskom zajednicom u Hrvatskoj, a cilj nam je buduće sveučilište povezati i s kvalitetnim sveučilištima u SAD-u i partnerskim državama, koja su usmjerena na obrambena i sigurnosna pitanja.

U tijeku su pripreme za osnivanje studija domovinske sigurnosti, gdje će se obrazovati ključno osoblje iz Sustava domovinske sigurnosti. Planirano je da prvi naraštaj studenata na tom studiju počne izobrazbu u akademskoj godini 2020./2021. Dopršetkom navedenih procesa dobit ćemo vrhunski obrazovane mlade časnike.

■ Oklop HV-a se razvija. Razgovara se o nabavi borbenih vozila Bradley, BOV Patria se naoružavaju 30-mm stanicama, a tenkovi prolaze proces revizije. Hoće li svih 75 tenkova M-84A4 ostati u službi i planira li se njihova modernizacija nakon revizije?

- Zadovoljni smo postojećim sposobnostima tenka M84, no svjesni smo potrebe daljnjih ulaganja u održavanje tih sposobnosti, što i činimo. Naš najvažniji prioritet su ljudi. Mnogo puta dosad, počevši od Domovinskog rata, međunarodnih misija i pomoći civilnim institucijama, naš čovjek je pokazao da je najvredniji dio sustava. Zato nastavljamo s unapređenjem radnih i smještajnih kapaciteta u vojarnama. J